

บทวิจารณ์หนังสือ: BOOK REVIEW

เรื่อง: พระพุทธเจ้าทรงสอนอะไร

What the Buddha Tought

ผู้แต่ง: Venerable Dr. W. Rahula

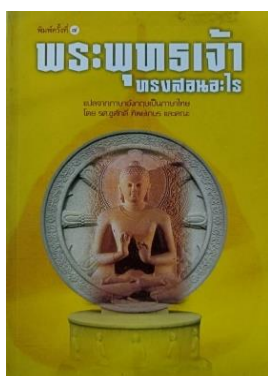
ผู้แปล: รศ.ชูศักดิ์ ทิพย์เกษร และคณะ

ปีที่พิมพ์: 2551

สำนักพิมพ์: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

จำนวนหน้า: 164 หน้า

ISBN: 974-575-041-1

รัตติกาล สุขไสย และสิทธิโชค ปาณะศรี

Rattikarn Sooksai and Sitthichok Panasree

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

Mahachulalongkornrajavidyalaya University,

Nakhon Si Thammarat Campus

Corresponding Author, E-mail: ratty.ratty27@gmail.com

1. บทนำ

หนังสือเรื่อง “พระพุทธเจ้าทรงสอนอะไร” เป็นหนังสือที่แปลมาจากหนังสือเรื่อง “What the Buddha Tought” ซึ่งผู้เขียนคือ Venerable Dr. W. Rahula ท่านเป็นพระภิกษุชาวศรีลังกา ที่มีความรู้และเชี่ยวชาญทางพระพุทธศาสนา ท่านสำเร็จปริญญาเอกทางปรัชญาจากมหาวิทยาลัยซิดนีย์ โดยทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาในซิดนีย์” โดยหนังสือเล่มนี้พิมพ์เผยแพร่ครั้งแรกเมื่อปี 2502 และ รศ.ดร.ชูศักดิ์ ทิพย์เกษร และคณะ เป็นผู้แปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย พิมพ์เผยแพร่ครั้งแรกเมื่อปี 2532 หนังสือเล่มนี้นับเป็นหนังสือที่นำเสนอความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาได้อย่างชัดเจน จนเป็นที่นิยมอย่างมากไปทั่วโลก แม้แต่ประเทศไทยเองมีผู้แปลหนังสือเล่มนี้หลายท่านด้วยกัน เช่น ดร.สุนทร พลามินทร์ เป็นต้น ท่านพระ ดร.ดัมพลีว ราหุล ได้เขียนหนังสือเล่มนี้ขึ้นเพื่อแนะนำเรื่องราวของพระพุทธศาสนาที่แน่นอน เชื่อถือได้อย่างย่อ ๆ ตรงไปตรงมาเป็นพุทธพจน์ที่ปรากฏในพระไตรปิฎกที่เก่าแก่ที่สุดที่ยังคงอยู่ และสามารถอ้างอิงได้โดยผู้อ่านสามารถค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้จากการอ้างอิงที่ปรากฏในหนังสือ นอกจากนี้

หนังสือเล่มนี้ยังได้รวบรวมหลักธรรมสำคัญ ๆ ขึ้นพื้นฐานของพระพุทธศาสนา ได้แก่ อริยสัจ 4 อริยมรรค 8 ขั้น 5 กรรม การเกิดใหม่ หลักปฏิจจนูปบาท หลักอนัตตา และสติปัฏฐาน เป็นต้น

2. โครงสร้างหนังสือ

โครงสร้างของหนังสือเล่มนี้ประกอบด้วยเนื้อหา 8 บท แบ่งออกได้ดังนี้ (ชูศักดิ์ ทิพย์เกษร และคณะ, 2551)

คำนิยม คำนำ และประวัติย่อของพระพุทธเจ้า หนังสือเล่มนี้มีคำนิยมจาก Paul Demieville ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ในมหาวิทยาลัย de France ผู้อำนวยการพุทธศาสนศึกษาแห่งสถาบันค้นคว้าชั้นสูง กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ซึ่งได้ให้คำนิยมเกี่ยวกับหนังสือ และผู้เขียนที่เป็นผู้เชี่ยวชาญทางพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะคัมภีร์ต่าง ๆ ในพระพุทธศาสนา คำนำซึ่งเขียนโดยผู้เขียนหนังสือ พระ ดร.ดับบลิว ราหุล ได้อธิบายความเป็นมาของการเขียนหนังสือและโครงสร้างของหนังสือโดยรวม และประวัติย่อของพระพุทธเจ้า เพื่อให้ผู้อ่านได้รู้จักประวัติของพระพุทธองค์

บทที่ 1 : เจตคติของชาวพุทธ ประกอบด้วยเรื่อง กาลามสูตร ความสงสัย ขันติธรรม พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาหรือปรัชญา ณ โรงช่างหม้อ ศรัทธา วิธีรักษาสังขะ ทรงอุปมาธรรมะเหมือนกับแพ ทรงเปรียบเทียบธรรมะกับใบไม้ในกำมือ และปัญหา อภิปรัชญา

บทที่ 2 : อริยสัจ 4 อริยสัจข้อที่ 1: ทุกข์ ประกอบด้วยเรื่อง นายแพทย์ผู้ฉลาด อิศราภาพเหนืออิสราภาพ ในแง่ที่เป็นจริง ขั้น 5 และสุนทรียภาพนิรันดร์

บทที่ 3 : อริยสัจข้อที่ 2 สมุทัย, การเกิดขึ้นของทุกข์ ประกอบด้วยเรื่อง อาหารตามทฤษฎีทางพระพุทธศาสนา ว่าด้วยเรื่องกรรม และกฎปัจจัยการ

บทที่ 4 : อริยสัจข้อที่ 3 : นิโรธ, ความดับทุกข์ ประกอบด้วยเรื่อง ภาษาคน ภาษาธรรม คำนิยามของนิพพาน แนวทางสู่นิพพาน นิพพานแล้วไปไหน อภิปรัชญา ตายก่อนตายเป็นสุขอย่างยิ่ง และไม่มีอะไรในนิพพาน

บทที่ 5 : อริยสัจข้อที่ 4 : มรรค, หนทาง ประกอบด้วยเรื่อง คุณสมบัติของคน สมบูรณ์แบบ องค์ประกอบด้านศีล องค์ประกอบด้านสมาธิ องค์ประกอบด้านปัญญา และสรุปอริยสัจ 4

บทที่ 6 : หลักคำสอนว่าด้วยความไม่มีตัวตน : อนัตตา ประกอบด้วยเรื่อง ความเชื่อเรื่องอัตตา บ่อเกิดของความเดือดร้อนในโลก มนุษย์สร้างพระเจ้า ธรรมทวนกระแส วิเคราะห์ขั้น 5 ปฏิจจนูปบาท วงจรแห่งวัฏฏะ สังขะ 2 ประการ ผู้แสวงหา กลัวในสิ่งที่ไม่น่ากลัว ดีความในพระธรรมบท อลคัทพูปมสูตร วิเคราะห์ “ตนเป็นที่พึ่งของตน”

มหาปริณิพพานสูตร อรรถาอยู่ที่ไหน วิธีตอบคำถามของพระพุทธเจ้า ปัญหาที่นำไปสู่เป้าหมาย และจุดยืนที่ถูกต้อง

บทที่ 7 : กรรมฐาน หรือ การพัฒนา : ภาวนา ประกอบด้วยเรื่อง การเจริญกรรมฐาน ประเภทกรรมฐาน สติปัฏฐานสูตร ตัวกู ของกู (อหังการ มมังการ) วิธีดับความโกรธ เครื่องสกดกั้นทางใจ และองค์ปัญญาเครื่องตรัสรู้

บทที่ 8 : พระพุทธศาสนากับโลกปัจจุบัน ประกอบด้วยเรื่อง ธรรมะกับคนทุกฐานะ หลักธรรมเพื่อสังคม หลักธรรมความเป็นชาวพุทธ หัวใจเศรษฐกิจ ความสุขในโลกหน้า ความสุขแบบคุณวิเศษ สงครามและสันติภาพ ทศพิธราชธรรม ชัยชนะที่ยิ่งใหญ่ ออกนอกเราธรรมพิชัยยุทธ์ และทางแห่งสันติภาพ

3. เนื้อหาโดยย่อ

โครงสร้างของหนังสือ “พระพุทธเจ้าทรงสอนอะไร” ผู้เขียนได้นำเสนอเป็น 8 บท ตามลำดับ ซึ่งมีเนื้อหาโดยย่อดังนี้

บทที่ 1 : เจตคติของชาวพุทธ ผู้เขียนได้กล่าวถึงเจตคติของชาวพุทธ โดยได้ชี้ให้เห็นถึงเจตคติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่คนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจ ทำให้ผู้ที่เพิ่งรู้จักพระพุทธศาสนาและพระพุทธเจ้าได้มีความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา โดยชี้ให้เห็นถึงความเป็นมนุษยธรรมตาของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ที่พิเศษได้นั้นเกิดจากการกระทำล้วน ๆ พร้อมทั้งได้ยกเรื่องของกาลามสูตร และธรรมอื่น ๆ ที่เชื่อมโยงให้เห็นถึงเจตคติของชาวพุทธได้อย่างชัดเจน

บทที่ 2 : อริยสัจ 4 อริยสัจข้อที่ 1: ทุกข์ ผู้เขียนได้อธิบายถึงหัวใจคำสอนของพระพุทธศาสนา คือ อริยสัจ 4 ซึ่งได้อธิบายข้อที่ 1 ทุกข์ ซึ่งไม่ได้หมายถึงว่าพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่มองในแง่ร้าย แต่เป็นลักษณะสัจนิยม เพราะยึดตามความเป็นจริงของโลก และนอกจากนี้ความทุกข์ในพระพุทธศาสนายังหมายถึง ความไม่สมบูรณ์ ความไม่เที่ยง ความว่างเปล่า ความไม่มีแก่นสาร และยังได้อธิบายหลักธรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น ขันธ์ 5 เป็นต้น

บทที่ 3 : อริยสัจข้อที่ 2 สมุทัย, การเกิดขึ้นของทุกข์ ผู้เขียนได้อธิบายถึงอริยสัจข้อที่ 2 สมุทัย หรือสาเหตุที่ทำให้เกิดความทุกข์ ซึ่งได้แก่ ตัณหา 3 ประกอบด้วย 1) กามตัณหา คือ ได้แก่ ความทะยานอยากในกามคุณ 2) ภวตัณหา คือ ความทะยานอยากเป็นในสิ่งที่ตนต้องการจะเป็น และ 3) วิภวตัณหา คือ ความไม่อยากเป็นในสิ่งที่ตนเองไม่ต้องการจะเป็น

บทที่ 4 : อริยสัจข้อที่ 3 : นิโรธ, ความดับทุกข์ ผู้เขียนได้อธิบายถึงอริยสัจข้อที่ 3 นิโรธ หรือความดับทุกข์ ได้แก่ การปลดปล่อย การปลดเปลื้อง การมีอิสระจากทุกข์

หรือความสิ้นไปแห่งตัณหา และได้กล่าวถึงนิพพาน ความหมายของนิพพาน และแนวทางเข้าถึงพระนิพพาน

บทที่ 5 : อริยสัจข้อที่ 4 : มรรค, หนทาง ผู้เขียนได้อธิบายถึงอริยสัจข้อที่ 4 มรรค หรือหนทางแห่งการดับทุกข์ หรือที่เรียกว่าทางสายกลาง ประกอบด้วยส่วนประกอบ 8 ข้อ ได้แก่ 1) เห็นชอบ 2) ดำริชอบ 3) เจรจาชอบ 4) การงานชอบ 5) เลี้ยงชีพชอบ 6) พยายามชอบ 7) ระลึกชอบ และ 8) ตั้งจิตมั่นชอบ

บทที่ 6 : หลักคำสอนว่าด้วยความไม่มีตัวตน : อนัตตา ผู้เขียนได้อธิบายถึง หลักคำสอนที่ว่าด้วยความไม่มีตัวตน หรืออนัตตา ซึ่งในทางพระพุทธศาสนาปฏิเสธการมีอยู่ของตัวตน และได้วิเคราะห์ให้เห็นถึงขั้น 5 ว่าเป็นการประกอบเข้าด้วยกันของรูป เวทนา สัญญา สังขาร และวิญญาณและยังได้อธิบายถึงความเป็นอนัตตาหรือความไม่มีตัวตนที่พระพุทธเจ้าทรงสอนไว้ในที่ต่าง ๆ ให้เห็นความเกี่ยวข้องกันอย่างชัดเจน

บทที่ 7 : กรรมฐาน หรือ การพัฒนา : ภาวนา ในบทนี้ผู้เขียนได้อธิบายถึง วิธีการเจริญกรรมฐาน ประเภทของกรรมฐาน สติปัฏฐานสูตร ตัวกู ของกู (อหังการ มมังการ) วิธีดับความโกรธ เครื่องสกัดกั้นทางใจ และองค์ปัญญาเครื่องตรัสรู้

บทที่ 8 : พระพุทธศาสนากับโลกปัจจุบัน ผู้เขียนได้อธิบายสรุปเกี่ยวกับเรื่องทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักธรรมในการดำเนินชีวิตของชาวพุทธ เช่น เรื่องธรรมะกับคนทุกฐานะ หลักธรรมเพื่อสังคม หลักธรรมความเป็นชาวพุทธ หัวใจเศรษฐกิจ ความสุขในโลกหน้า ความสุขแบบคุณุศล สงครามและสันติภาพ ทศพิธราชธรรม ชัยชนะที่ยิ่งใหญ่ ออกนอกเราธรรมพิชัยยุทธ์ และทางแห่งสันติภาพ

3. บทวิจารณ์

หนังสือเรื่อง “พระพุทธเจ้าทรงสอนอะไร” เป็นหนังสือที่ผู้เขียนคือ พระ ดร.ดัมพล ราชกุล ได้อธิบายให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องพระพุทธศาสนาแนวใหม่ที่สุด ซึ่งผู้เขียนมีความเชี่ยวชาญด้านพระพุทธศาสนา ทั้งยังเป็นพระภิกษุในพระพุทธศาสนา ในประเทศศรีลังกา ซึ่งพระพุทธศาสนาได้เจริญรุ่งเรืองมาตั้งแต่สมัยพระเจ้าอโศกมหาราชมาจนถึงทุกวันนี้ จึงทำให้หนังสือเล่มนี้เป็นที่รู้จักและพิมพ์เผยแพร่มาตั้งแต่ พ.ศ. 2502 มาจนถึงปัจจุบัน ผู้วิจารณ์จึงขอวิจารณ์จุดเด่นและจุดเสริมของหนังสือดังต่อไปนี้

1. จุดเด่น

1.1 รูปเล่มของหนังสือ หนังสือมีรูปเล่มที่เหมาะสมโดยมีส่วนประกอบครบตามองค์ประกอบของหนังสือสมัยใหม่ ซึ่งประกอบด้วย ส่วนปกของหนังสือ ซึ่งตามมาตรฐานแล้วส่วนของปกหนังสือจะมีความหนา มีหน้าที่ในการยึดหนังสือทั้งเล่มให้มีความคงทน

แข็งแรง และแสดงรายละเอียดที่สำคัญของหนังสือ เช่น ชื่อหนังสือ, ชื่อผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์, สำนักพิมพ์, อื่น ๆ (ProTexts, 2559) ส่วนประกอบตอนต้นของหนังสือ ซึ่งประกอบด้วย ปกใน คำนิยม คำนำ บทนำ และสารบัญ เป็นต้น และส่วนเนื้อหาของหนังสือ ประกอบด้วย เนื้อหาที่ผู้เขียนได้แบ่งออกเป็น 8 บทด้วยกัน โดยได้อธิบายไปตามลำดับ ทำให้รูปแบบของหนังสือง่ายต่อการพกพาและผู้อ่านสามารถอ่านได้ในทุกสถานที่

1.2 โครงสร้างหนังสือ หนังสือเล่มนี้แบ่งโครงสร้างออกเป็นบท รวม 8 บทด้วยกัน ประกอบด้วย บทนำประวัติของพระพุทธเจ้า บทที่ 1 : เจตคติของชาวพุทธ บทที่ 2 : อริยสัจ 4 อริยสัจข้อที่ 1: ทุกข์ บทที่ 3 : อริยสัจข้อที่ 2 สมุทัย บทที่ 4 : อริยสัจข้อที่ 3 : นิโรธ, ความดับทุกข์ บทที่ 5 : อริยสัจข้อที่ 4 : มรรค หนทาง บทที่ 6 : หลักคำสอนว่าด้วยความไม่มีตัวตน : อนัตตา บทที่ 7 : กรรมฐาน หรือ การพัฒนา : ภาวนา และบทที่ 8 : พระพุทธศาสนากับโลกปัจจุบัน ซึ่งการแบ่งโครงสร้างดังกล่าวนี้ ทำให้ผู้อ่านได้เข้าใจอย่างต่อเนื่อง คือเริ่มจากการนำเข้าสู่เนื้อหาในบทนำซึ่งกล่าวถึงประวัติของพระพุทธเจ้า ทำให้ผู้อ่านได้รู้จักพระพุทธเจ้าในมุมมองที่ผู้เขียนนำเสนอและนำเข้าสู่เนื้อหาที่น่าสนใจไปตามลำดับ คือ บทที่ 1 : เจตคติของชาวพุทธ บทที่ 2 : อริยสัจ 4 อริยสัจข้อที่ 1: ทุกข์ บทที่ 3 : อริยสัจข้อที่ 2 สมุทัย บทที่ 4 : อริยสัจข้อที่ 3 : นิโรธ, ความดับทุกข์ บทที่ 5 : อริยสัจข้อที่ 4 : มรรค หนทาง บทที่ 6 : หลักคำสอนว่าด้วยความไม่มีตัวตน : อนัตตา บทที่ 7 : กรรมฐาน หรือ การพัฒนา : ภาวนา และบทที่ 8 : พระพุทธศาสนากับโลกปัจจุบัน ซึ่งทำให้เห็นถึงหลักธรรมสำคัญในพระพุทธศาสนาและการนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันในที่สุด

1.3 รูปแบบการนำเสนอ ผู้เขียนได้เสนอหนังสือเป็นบทรวม 8 บทดังได้กล่าวแล้ว และแต่ละบทนั้น นำเสนอเป็นขั้นเป็นตอนได้อย่างต่อเนื่อง โดยผู้อ่านเมื่ออ่านแล้วจะได้ทั้งความรู้ และความเข้าใจในหลักธรรมสำคัญทางพระพุทธศาสนาตามลำดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือหลักอริยสัจ 4 หลักอนัตตา การเจริญกรรมฐานและการนำหลักธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิตของชาวพุทธ

1.4 การใช้ภาษาในการเขียน เพื่อให้เข้าถึงอรรถรสในการอ่านและเข้าถึงกลุ่มผู้อ่านได้อย่างแท้จริง ผู้เขียนได้เรียบเรียงโดยใช้ภาษาแบบง่าย ๆ ตรงไปตรงมา ไม่ใช้ศัพท์ภาษาบาลีมากนัก แม้จะเป็นหนังสือที่มีเนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาก็ตาม จึงทำให้ผู้อ่านเข้าใจในเนื้อหาได้ง่าย ไม่ซับซ้อน และสามารถนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือบทที่ 8 ซึ่งเป็นบทสุดท้าย แม้ไม่ได้เขียนในเชิงของการสรุปแต่ผู้เขียนก็ได้เขียนในเรื่องของการนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน คือนอกเหนือจากหลักธรรมสำคัญที่ทำให้พุทธศาสนิกชนบรรลุเป้าหมายสูงสุดในพระพุทธศาสนา คือพระนิพพานแล้ว ยังมีหลักธรรมสำหรับการดำเนินชีวิตของพุทธศาสนิกชนทั่วไป เช่น การครองเรือน หัวใจเศรษฐี ความสุขของคฤหัสถ์ เป็นต้น

1.5 ความตรงของเนื้อหา เนื้อหาที่นำเสนอเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพระพุทธเจ้าและพระพุทธศาสนา โดยนำเสนอเจตคติของชาวพุทธ ซึ่งเป็นหลักการสำคัญ และหลักธรรมสำคัญในพระพุทธศาสนา คืออริยสัจ 4 อนัตตา การเจริญพระกรรมฐาน และการนำหลักธรรมทั่วไปมาใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งเนื้อหาทั้งหมดนั้นล้วนตรงกับชื่อเรื่อง คือพระพุทธเจ้าทรงสอนอะไร โดยผู้เขียนได้สรุปเนื้อหาได้อย่างชัดเจน และชวนให้ติดตามและเกิดความเข้าใจพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของเจตคติของชาวพุทธหรือของพระพุทธศาสนา

1.6 หนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวของพระพุทธศาสนาและคำสอนหลักของพระพุทธเจ้า ผู้อ่านสามารถศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาซึ่งมีผู้เขียนและรวบรวมเรียบเรียงหนังสือไว้ดังต่อไปนี้ ซึ่งท่านเจ้าคุณพระเมธีวชิโรดม หรือท่าน ว.วชิรเมธี (ทรูปลูกปัญญา, 2555) ได้แนะนำหนังสือที่ชาวพุทธควรศึกษาเพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ดังนี้คือ

1) พระไตรปิฎก คือ คัมภีร์ที่ประมวลหลักธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอาไว้อย่างเป็นระบบ ครบถ้วน สมบูรณ์ที่สุด จนถึงขนาดที่กล่าวได้ว่าตัวคัมภีร์พระไตรปิฎกเองมีสถานะเป็นดังหนึ่งองค์พระพุทธเจ้าที่ยังทรงพระชนม์อยู่ เพราะพระพุทธองค์ได้ตรัสเอาไว้ว่า “เมื่อเราตถาคตล่วงลับไปแล้ว พระธรรมและวินัยที่เราได้แสดงและบัญญัติเอาไว้จักเป็นศาสดาของชาวพุทธสืบต่อไป”

2) พระไตรปิฎก ฉบับสำหรับประชาชน คัมภีร์พระไตรปิฎก ซึ่งเป็นแหล่งประมวลพระธรรมวินัยหรือคำสั่งสอนที่สมบูรณ์ที่สุดของพระพุทธเจ้านั้น เป็นที่ทราบกันดีในหมู่ชาวพุทธว่า มีเนื้อหามากเป็นอเนกอนันต์ หากไม่มีความสนใจใฝ่รู้จริง ๆ แล้วก็เป็นการยากที่คนธรรมดาจะศึกษาให้ทั่วถึงได้ ด้วยเหตุที่พระไตรปิฎกมีเนื้อหามากนี้เอง อาจารย์สุชีพ ปุญญานุภาพ ซึ่งมีความปรารถนาที่จะให้ชาวพุทธได้เรียนรู้ธรรมะจากพระไตรปิฎกโดยตรง จึงได้ใช้ความเพียรอย่างยิ่งยวดจัดทำพระไตรปิฎก “ฉบับสำหรับประชาชน” โดยย่อพระไตรปิฎกจาก 45 เล่ม ให้เหลือเพียง 1 เล่ม และนับแต่นั้นเป็นต้นมา คนไทยจึงได้อ่านพระไตรปิฎกที่เนื้อหาน้อยลง

3) คุณลักษณะพิเศษแห่งพระพุทธศาสนา ในวรรณกรรมเรื่อง “กามนิต-วาสิฏฐี” ตัวเอกของเรื่อง คือ กามนิต มีความปรารถนาจะเฝ้าพระพุทธองค์เพื่อรับฟังคำสอนสักครั้งหนึ่งในชีวิต แต่ครั้งได้พบพระพุทธองค์จริง ๆ เขากลับไม่รู้จักรว่า คนที่อยู่ตรงหน้าเป็นใคร ในที่สุดก็จึงเดินจากไปอย่างผิดหวัง ชาวพุทธส่วนใหญ่ก็คงไม่ต่างอะไรกับกามนิตหนุ่มที่บอกตัวเองว่า เป็นชาวพุทธ แต่ทว่าไม่รู้จักรว่า “โฉมหน้าอันแท้จริง” ของพุทธศาสนา ผลก็คือ เขาได้รับประโยชน์จากพุทธศานาน้อยเสียยิ่งกว่าน้อย ในหนังสือชื่อ “คุณลักษณะพิเศษแห่งพระพุทธศาสนา” อาจารย์สุชีพ ปุญญานุภาพ ปราชญ์ผู้เป็นเลิศทางด้านพระพุทธศาสนา ได้ชี้ให้เราเห็นว่า พระพุทธศาสนาที่แท้จริง มีลักษณะเช่นไร

มีจุดเด่น จุดเน้น จุดหมายอยู่ตรงไหน และจะนำเอาหลักคำสอนในพระพุทธศาสนามาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้อย่างไร หนังสือเล่มนี้ จะทำให้เรารู้จักพระพุทธศาสนาในภาพรวมถึงขั้นที่กล่าวได้ว่า เหมือนกับเรารู้จักลายมือของตัวเองอย่างละเอียดเลยทีเดียว

4) หลักชาวพุทธ (ชาวพุทธที่ดีต้องมีมาตรฐาน) พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) (2553) ได้เรียบเรียงหนังสือ “หลักชาวพุทธ” ขึ้นมาให้เป็นแนวทางสำหรับยึดเป็นหลักแม่บทในการปฏิบัติตนของชาวพุทธ 12 ข้อ ซึ่งเมื่อใครก็ตาม ปฏิบัติตามหลักแม่บทของการเป็นชาวพุทธทั้ง 12 ข้อได้เป็นอย่างดี คน ๆ นั้น ก็จะได้ชื่อว่า เป็นชาวพุทธชั้นนำ และย่อมจะได้รับประโยชน์จากพุทธศาสนาอย่างคุ้มค่าที่สุด

5) เชื้อกรรม ฐักรม แกักรม พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) (2566) ได้เขียนหนังสือชื่อ “เชื้อกรรม ฐักรม แกักรม” ออกมาเผยแพร่แก่ประชาชนทั่วไป ใครก็ตามที่อยากรู้ว่า หลักกรรมตามแนวพุทธเป็นอย่างไร หรืออยากรู้ว่า การแก้กรรมตามแนวพุทธต้องทำอย่างไร หากได้อ่านหนังสือเล่มนี้แล้ว ความสงสัยดังกล่าวจะได้รับการอธิบายอย่างแจ่มกระจ่างและจะไม่ตกเป็นเหยื่อของลัทธิกรรมพาณิชย์อีกต่อไป

หนังสือที่ท่าน ว.วชิรเมธี (ทรูปลูกปัญญา, 2555) ยกมาเป็นตัวอย่างที่ชาวพุทธควรศึกษาเรียนรู้เพื่อให้เข้าถึงพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริงนั้น มีความจำเป็นและน่าสนใจอย่างยิ่ง เหมาะแก่ชาวพุทธที่ยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาควรได้ศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในพระพุทธศาสนาได้อย่างถูกต้องตามเจตคติของพระพุทธศาสนาดังกล่าวแล้ว

กล่าวโดยสรุป หนังสือ “พระพุทธเจ้าทรงสอนอะไร” ซึ่งเขียนโดย พระ ดร.ดบลิวิราหุล เป็นหนังสือที่รวบรวมองค์ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาได้อย่างน่าสนใจ ซึ่งเป็นหนังสือที่ผู้สนใจพระพุทธศาสนาได้อ่านอย่างแพร่หลายมาเป็นเวลานาน คือมีการพิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2502 กว่า 60 ปี อย่างไรก็ตามเนื้อหาของหนังสือเล่มนี้ยังเป็นที่น่าสนใจอย่างยิ่ง และได้สรุปเรื่องราวเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาไว้น่าอ่านและติดตามอย่างมาก นับเป็นหนังสือที่ทรงคุณค่าที่มีผู้แปลจากต้นฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาอื่น ๆ อีกหลายภาษาเพื่อเผยแพร่พระพุทธศาสนาตามเจตนารมณ์ของผู้เขียน

2. จุดเสริม

ผู้วิจารณ์ขอเสริมเพิ่มเติมเล็กน้อยเพื่อให้หนังสือสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นดังนี้

2.1 รูปเล่มของหนังสือ เนื่องจากเป็นหนังสือเชิงวิชาการทางพระพุทธศาสนา ผู้เขียนจึงใช้รูปแบบของหนังสือแบบวิชาการล้วน ๆ ไม่มีสีสันแบบหนังสือสมัยใหม่ อย่างไรก็ตามเพื่อให้เกิดความนิยมและความสวยงามของรูปเล่มสมัยใหม่ของหนังสือ ควรออกแบบไม่ว่าจะเป็นตัวอักษร รูปเล่ม รูปภาพประกอบตามเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นแบบสีสวย จะเหมาะสมและน่าอ่านยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้เกิดความสนใจและมีความสนใจมากยิ่งขึ้น

2.2 การออกแบบโครงสร้างรูปเล่มภายในหนังสือ การออกแบบภายในหนังสือให้สอดคล้องกับโครงสร้างของเนื้อหาหนังสือ ซึ่งจะทำให้แต่ละบทเด่นชัดขึ้นและมีความน่าสนใจเฉพาะบทมากยิ่งขึ้น ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพทั้งตัวโครงสร้างเนื้อหาและโครงสร้างของรูปเล่มหนังสือ พร้อมทั้งมีภาพประกอบให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่น่าสนใจ

4. สรุป

หนังสือเรื่อง “พระพุทธเจ้าทรงสอนอะไร” เป็นหนังสือที่รวบรวมเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพระพุทธเจ้า พระพุทธศาสนา และคำสอนหลักในพระพุทธศาสนา ซึ่งทำให้ผู้อ่านที่ยังไม่รู้จักพระพุทธศาสนา เมื่อได้อ่านแล้วจะเข้าใจในพระพุทธศาสนาได้อย่างถ่องแท้ และเข้าใจในหลักธรรมสำคัญในพระพุทธศาสนา คืออริยสัจ 4 หลักกอนัตตา หลักการเจริญพระกรรมฐาน และหลักธรรมสำหรับคฤหัสถ์ โดยในหนังสือได้สรุปเนื้อหาที่สำคัญที่ผู้สนใจในพระพุทธศาสนาควรทราบไว้อย่างชัดเจน และเห็นเจตคติของชาวพุทธที่เป็นไปตามความต้องการของพระพุทธเจ้า แม้ว่าพระพุทธเจ้าจะทรงปรินิพพานมานานแล้วก็ตาม แต่พระธรรมคำสอนของพระองค์ก็ยังคงสร้างความเลื่อมใสให้กับชาวพุทธอยู่ตราบานเท่าอนัน

เอกสารอ้างอิง

- ชูศักดิ์ ทิพย์เกษร และคณะ. (2551). *พระพุทธเจ้าทรงสอนอะไร*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ทรูปลูกปัญญา. (2555). *5 หนังสือดีที่ชาวพุทธควรอ่าน แนะนำโดย ท่าน ว.วชิรเมธี*. เข้าถึงได้จาก <https://www.trueplookpanya.com/dhamma/content/54068/-dhart->
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (2553). *หลักชาวพุทธ*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพิมพ์สวย จำกัด.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (2566). *เชื้อกรรม รู้กรรม แก้วกรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 58). กรุงเทพมหานคร: ม.ท.ป.
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ProTexts. (2559). *ส่วนประกอบของหนังสือ*. เข้าถึงได้จาก <https://www.protexts.com/tag/ส่วนประกอบของหนังสือ/>